

Raadsvoorstel
Openbare Raadsvergadering

Datum 21 april 2026

Agendapunt

Onderwerp Decembercirculaire 2025
Portefeuillehouder(s) drs. H. van Helden MBA

1. Onderwerp

Decembercirculaire 2025

2. Inleiding

Aanleiding

De decembercirculaire 2025 is medio december jl. gepubliceerd door het Rijk. Deze is gebaseerd op de Najaarsnota 2025 en de bijbehorende Tweede Supplettoire Begroting 2025 van het Rijk.

Beoogd effect

Door het berekenen van het effect van een circulaire wordt aan de raad voorgesteld om de budgetten met betrekking tot het gemeentefonds te actualiseren naar de meest recente gegevens.

Proces tot nu toe

Jaarlijks ontvangt de gemeente op drie momenten een bijstelling van het Gemeentefonds. In mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

Scenario's

Niet van toepassing. De uitwerking van de circulaires is een vast gegeven.

3. Voorstel aan de Raad

Kennismemen van de decembercirculaire 2025 en vaststellen van de verwerking van de financiële consequenties als volgt:

- De volgende bedragen toevoegen aan de reserve gemeentefonds onderdeel taakmutaties:

	2025	2026	2027	2028	2029
Kinderopvang pleegouders	17.804	0	0	0	0
Implementatie plateau 2 (DU)	13.304	0	0	0	0
Wet versterking regie volkshuisvesting	132.953	0	0	0	0
Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (DU)	50.251	0	0	0	0
Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp (DU)	14.137	0	0	0	0
Totaal reservering onderdeel taakmutaties	228.449	0	0	0	0

- De volgende bedragen muteren met het betreffende exploitatiebudget:

	2025	2026	2027	2028	2029
Cap.dec.overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE DU)	0	5.081	0	0	0

- De volgende bedragen toevoegen aan het jaarrekeningresultaat 2025/begrotingssaldo van het betreffende jaar:

	2025	2026	2027	2028	2029
Rekeningresultaat / Begrotingssaldo	1.239.971	474.347	382.420	181.385	186.820

4. Argumenten

1.1 Kennisnemen van de decemercirculaire 2025

Jaarlijks publiceert het Rijk de decemercirculaire. In de decemercirculaire verwerkt het Rijk de gevolgen vanuit de Najaarsnota voor de gemeenten.

De totale inkomsten uit het gemeentefonds en het verloop van de september- en decemercirculaire zijn als volgt:

Totale middelen circulaire	(Bedragen x €1.000)						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1 Stand septembercirculaire 2025	€ 68.214	€ 70.927	€ 75.767	€ 75.665	€ 75.958	€ 76.070	€ 78.494
2 Mutaties decemercirculaire 2025	€ 179	€ 516	€ 773	€ 479	€ 382	€ 181	€ 187
3 Stand decemercirculaire 2025	€ 68.393	€ 71.443	€ 76.540	€ 76.144	€ 76.340	€ 76.251	€ 78.680

1.2 Financiële gevolgen decemercirculaire 2025

De oorzaken van de mutaties van de decemercirculaire 2025 ten opzichte van de septembercirculaire 2025 zijn als volgt te rangschikken (A t/m E):

	(Bedragen x €1.000)						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
A Afrekening voorgaande jaren	€ 179	€ 516					
B Accres, BCF, hoeveelheden en uitkeringsbasis/-factor			€ 545	€ 474	€ 382	€ 181	€ 187
C Mutaties in het Sociaal Domein			€ 52	€ -	€ -	€ -	€ -
D Mutaties in het Ruimtelijk Domein			€ 199				
E Overige mutaties			€ -23	€ -	€ -	€ -	€ -
F Totaal	€ 179	€ 516	€ 773	€ 474	€ 382	€ 181	€ 187

De financiële gevolgen van de decemercirculaire voor de gemeente Leudal worden hieronder per onderdeel, A t/m E, nader toegelicht.

A Afrekening voorgaande jaren

De mutaties in 2023 en 2024 worden veroorzaakt door aanpassingen in de landelijke en lokale hoeveelheden (aantallen). De actualisatie van de aantallen huishoudens met een laag inkomen leidt tot een structureel effect omdat vanaf 2025 wordt gewerkt met gemiddelde aantallen van de voorgaande jaren. Daarnaast is over 2023 de definitieve WOZ-waarden vastgesteld en leidt dit tot een stijging van de uitkeringsfactor van 2 uitkeringspunten. De totale wijzigingen leiden dit tot een voordeel van € 179.321 in 2023 en € 516.011 in 2024.

B Accres, BTW Compensatiefonds (BCF) hoeveelheden en uitkeringsbasis/-factor

B Accres, BCF, hoeveelheden en uitkeringsbasis	(Bedragen x €1)				
	2025	2026	2027	2028	2029
1 Accres en uitkeringsfactor		€ 52.757			
2 Hoeveelheden en uitkeringsbasis	€ 545.382	€ 421.590	€ 382.420	€ 181.385	€ 186.820
Totaal	€ 545.382	€ 474.347	€ 382.420	€ 181.385	€ 186.820

1. Accres en uitkeringsfactor

Zoals gebruikelijk zijn er geen nieuwe accresramingen in de decemercirculaire. Voor 2026 is de uitkeringsfactor met 1 punt gestegen. Voor Leudal een effect van € 52.757 positief.

2. Actualisatie hoeveelheden en uitkeringsbasis

In iedere circulaire worden de aantallen (hoeveelheden) van de maatstaven geactualiseerd. Een effect in de maatstaven wordt veroorzaakt door actualisatie van de landelijke maatstaven als ook de actualisatie van de lokale maatstaven. Voor het gemeentefonds geldt dat door een mutatie van de landelijke aantallen de totale omvang van het gemeentefonds (uitkeringsbasis) niet wijzigt. Daarom wordt het effect van de landelijke aantallen gecompenseerd middels een mutatie van de uitkeringsfactor. Indien lokale aantallen afwijken ontwikkelen dan heeft dit voor de lokale gemeente een positief of negatief effect op de uitkering. Voor Leudal een positief effect in 2025 van € 545.382 dat afloopt naar een positief effect in 2029 van € 186.820.

C

Mutaties in het Sociaal Domein

C	Mutaties in het Sociaal Domein	2025	2026	2027	(Bedragen x €1)	
					2028	2029
1	Kinderopvang pleegouders	€ 17.804				
2	Hervormingsagenda jeugd	€ 3.612				
3	'Weeffout' jeugdzorg	€ -16.853				
4	Landelijke Vreemdelingen Voorziening	€ -13.572				
5	Meerkosten Oekraïne Sociaal Domein (DU)	€ 47.685				
6	Implementatie plateau 2 (DU)	€ 13.304				
	Totaal	€ 51.980	€ -	€ -	€ -	€ -

Met betrekking tot het sociaal domein vinden diverse mutaties plaats in het gemeentefonds.

- 1. Kinderopvang pleegouders**
 De Rijksoverheid heeft eenmalig € 10,7 miljoen extra geld beschikbaar gesteld als bijdrage voor de kosten die pleegouders maken voor kinderopvang en buitenschoolse opvang van hun pleegkinderen. Voor Leudal een bedrag van € 17.804.
 Voor de jaren 2026 en 2027 is ook nog elk jaar € 10,7 miljoen beschikbaar. De wijze waarop deze middelen aan de pleegouders wordt uitgekeerd wordt nog bepaald. In een latere circulaire volgt hier meer informatie over.
- 2. Hervormingsagenda jeugd**
 Het ministerie van VWS heeft in 2025 het budget voor de uitvoering Hervormingsagenda Jeugd niet volledig besteed. Het restant van € 2,2 miljoen wordt daarom toegevoegd aan het gemeentefonds. Voor Leudal een bedrag van € 3.612.
- 3. 'Weeffout' jeugdzorg**
 In de septembercirculaire 2025 is reeds aangegeven dat er een 'weeffout' was bij de decentralisatie van de jeugdzorg in 2015 van provincies naar gemeenten. De gemeenten Amsterdam, Rotterdam en Den Haag waren toen al zelf verantwoordelijk voor de jeugdzorg en ontvingen hiervoor middelen. Bij het bepalen van de overheveling van de middelen van het provinciefonds naar het gemeentefonds is abusievelijk hiermee geen rekening gehouden en is teveel overgeheveld. Voor het jaar 2025 is dit nu gecorrigeerd en leidt tot een nadeel van € 16.853 voor Leudal. Uiterlijk in de Voorjaarsnota 2026 (meicirculaire 2026) wordt dit structureel verwerkt.
- 4. Landelijke vreemdelingen voorziening**
 Het pilot-programma voor de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) is verlengd tot en met 31 december 2024. Het kabinet heeft besloten in overleg met de VNG om voor het jaar 2025 nog eenmaal het bedrag van € 9,4 miljoen hiervoor uit de algemene uitkering van het gemeentefonds te onttrekken en middels een decentralisatie-uitkering aan de desbetreffende gemeenten te verstrekken. Voor Leudal een nadeel van € 13.572.
- 5. Meerkosten Oekraïne**
 De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo, de Jeugdwet en de Wet publieke gezondheid voor de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek ligt voor Oekraïense ontheemden bij Gemeenten. De afgelopen jaren hebben gemeenten steeds in de decembercirculaire hiervoor een vergoeding ontvangen. Over 2025 bedraagt de vergoeding voor Leudal € 47.685.
- 6. Implementatie plateau 2**
 Gegevens over inburgeraars die vallen onder de Wet inburgering 2021 worden op dit moment veelal handmatig (via portalen en bestanden) uitgewisseld. Dit is niet alleen foutgevoelig, maar ook zeer arbeidsintensief. Om die reden worden op dit moment voorbereidingen getroffen om de geautomatiseerde uitwisseling van gegevens binnen de inburgeringsketen ("plateau 2") mogelijk te maken. De implementatie hiervan zal stapsgewijs vanaf 2026 gaan plaatsvinden. De bijdrage die gemeenten ontvangen, kan worden gebruikt voor eventuele investeringen die voor deze overstap nodig zijn. Voor Leudal een bijdrage van € 13.304.

D Mutaties in het Ruimtelijk Domein

D Mutaties in het Ruimtelijk Domein	2025	2026	2027	(Bedragen x €1)	
				2028	2029
1 Wet versterking regie volkshuisvesting	€ 132.953				
2 Wet betaalbare huur (DU)	€ 1.423				
3 Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (DU)	€ 50.251				
4 Cap.dec.overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE DU)	€	€ 5.081			
5 Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp (DU)	€ 14.137				
Totaal	€ 198.764	€ 5.081	€ -	€ -	€ -

Met betrekking tot het ruimtelijk domein zijn er vijf mutaties in het gemeentefonds.

- 1. Wet versterking regie volkshuisvesting**
 Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. Ter compensatie zijn nu de middelen beschikbaar gesteld voor de incidentele uitvoeringlasten. Voor Leudal een bedrag van € 132.953.
- 2. Wet betaalbare huur**
 Gemeenten hebben sinds 1 juli 2024 handhavende bevoegdheden ten aanzien van verhuurders die zich niet aan de maximering van huurprijsverhogingen houden. Voor de uitvoering van de wet in 2025 is een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar, voor Leudal € 1.423. Naar verwachting volgen in de meicirculaire 2026 aanvullende middelen voor de periode 2026-2029.
- 3. Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (Lbv en Lbv-plus)**
 Voor uitvoeringskosten met betrekking tot de Lbv en Lbv-plus is aanvullend in totaal € 3 miljoen beschikbaar gekomen. Voor Leudal een bedrag van € 50.251.
- 4. Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)**
 In de septembercirculaire 2025 zijn reeds middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. De decentralisatie uitkering (DU) CDOKE vervangt de spuk CDOKE. Het macrobedrag voor 2026 is minder hard gestegen dan in eerste instantie was aangenomen (o.a. door kortingen en bezuinigingen). Hierdoor zouden gemeenten in 2026 gezamenlijk € 3,6 miljoen minder middelen ontvangen dan in 2025. Om dit te corrigeren is eenmalig extra middelen toegekend voor 2026. Daarnaast is het restant dat nog niet is uitgekeerd nu ook over de gemeenten verdeeld. Voor Leudal een bedrag van € 5.081.
- 5. Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp**
 Het beoogde doel van deze decentralisatie-uitkering is om gemeenten de mogelijkheid te bieden om de lokale hulp voor huishoudens met een hoge energierekening en laag inkomen te intensiveren. Met de middelen uit de bestaande SPUK Energiearmoede hebben veel gemeenten al een lokale aanpak op energiearmoede opgezet.
 De verwachting is dat in de meicirculaire 2026 aanvullende middelen voor 2026 beschikbaar worden gesteld.

E Overige mutaties

Tot slot zijn er nog drie mutaties die per saldo leiden tot het volgende effect voor Leudal:

F Overige mutaties	2025	2026	2027	(Bedragen x €1)	
				2028	2029
1 BRP logisch ontwerp, experiment en gebruik	€ -5.027				
2 Handelsregister KvK	€ -4.517				
3 WOZ-waarden mutaties	€ -13.494				
Totaal	€ -23.038	€ -	€ -	€ -	€ -

1. BRP logisch ontwerp, experiment en gebruik
Er vinden drie mutaties plaats met betrekking tot de BRP: een bijdrage van € 1,3 miljoen voor aanpassingen in decentrale systemen, een bijdrage van € 850.000 voor een experiment waarin gemeenten bewoners actief informeren over nieuwe inschrijvingen op hun adres (om fraude en dubbele registraties te voorkomen) en een aanvullende uitname van € 5,1 miljoen vanwege extra gebruik. Voor Leudal per saldo een negatief effect van € 5.027.
2. Handelsregister KvK
De Kamer van Koophandel ontvangt van gemeenten een aanvullende bijdrage van in totaal € 2,3 miljoen voor het gebruik van het Handelsregister vanwege sterk gestegen kosten en wegvallende inkomsten. De uitname heeft voor Leudal een negatief effect van € 4.517.
3. WOZ-waarden mutaties
Net zoals de overige aantallen zijn geactualiseerd (zie onderdeel B) geldt dit ook voor de WOZ-waarden. Een stijging van WOZ-waarden leidt tot een hogere negatieve post in het gemeentefonds. In de decembercirculaire is het bedrag voor 2023 (zie onderdeel A) en 2025 gewijzigd. Voor 2025 een negatief effect van € 13.494. De post met betrekking tot de WOZ-waarden 2025 wordt in de decembercirculaire 2027 definitief vastgesteld.

Overige mededelingen in de decembercirculaire

Hiervoor is op meerdere onderdelen aangegeven dat de structurele verwerking of de (extra) middelen voor 2026 naar verwachting in de meicirculaire 2026 worden uitgekeerd.

5. Risico's

Toekomstige ontwikkelingen en besluiten van het Rijk kunnen van invloed zijn op de te ontvangen middelen vanuit het gemeentefonds. Bijvoorbeeld door wijziging van taken, vergoedingen, verdeelsleutels (maatstaven).

De vergoeding vanuit het Rijk voor een bepaald jaar is pas twee jaar na afloop definitief. Daarom dat voor de voorgaande jaren en het huidige jaar wordt gewerkt met de egaliseringsreserve gemeentefonds, zodat lagere inkomsten in eerste instantie opgevangen kunnen worden met de reserve en niet direct een effect hebben voor de lopende begroting.

6. Juridische context

In artikel 5, derde lid, van de financiële verordening is opgenomen dat gewijzigde baten en lasten, op voorstel van het college, worden vastgesteld door de raad.

De decembercirculaire wordt jaarlijks in december ontvangen. De financiële mutaties die hieruit voortvloeien worden voor de toekomstige jaren verwerkt in de begroting, voor dit onderdeel sluit dat aan bij artikel 5 van de financiële verordening. Voor de financiële mutaties van voorgaande jaren en het lopende jaar betekent dit dat deze verwerkt worden in het jaarrekeningresultaat 2025; als we de begroting willen wijzigen dan moet dit voor 31-12 van een kalenderjaar en dat is tijd technisch niet mogelijk.

7. Financiële toelichting

De verwerking van de financiële gevolgen van een circulaire kent een vaste systematiek:

- Saldi van voorgaande jaren en lopend jaar muteren (storten/onttrekken) met de egaliseringsreserve gemeentefonds, waarbij geldt dat:
 - Vaststelling van de maximale omvang van de egaliseringsreserve jaarlijks bij de septembercirculaire plaatsvindt. Het maximum is bepaald op 2% van het gemiddelde niveau van de algemene uitkering over een periode van zes jaar (T-1 tot en met T+4).
 - Een positief saldo boven het genoemde maximum wordt toegevoegd aan het begrotingssaldo van het huidige (T) jaar.

- Saldi van toekomstige jaren muteren met het begrotingssaldo van het betreffende jaar.
- Taakmutaties toevoegen aan de reserve gemeentefonds onderdeel taakmutaties. Deze worden apart toegelicht en voorgesteld.

Maximale omvang egalisereserve gemeentefonds

De egalisereserve bedraagt op basis van de septembercirculaire 2025 maximaal € 1.499.762. Momenteel is de maximale stand bereikt. Dit betekent dat een positief saldo over de jaren 2023 t/m 2025 niet wordt toegevoegd aan de egalisereserve, maar ten gunste komt van het rekeningssaldo 2025.

Taakmutaties die worden toegevoegd aan de reserve gemeentefonds of het betreffende exploitatiebudget.

Voor de volgende bedragen wordt voorgesteld deze toe te voegen aan de reserve gemeentefonds onderdeel taakmutaties, zodat deze middelen op een later moment ingezet kunnen worden, of aan het betreffende exploitatiebudget:

1. Kinderopvang pleegouders
Gemeenten en pleegzorgaanbieders spreken met elkaar af hoe pleegouders aanspraak op deze bijdrage kunnen maken. Om naar aanleiding van deze afspraken de middelen uit te keren worden deze gestort in de reserve gemeentefonds.
2. Implementatie plateau 2 (DU)
Gemeenten kunnen zelf de keuze maken of ze willen overstappen op geautomatiseerde uitwisseling van gegevens met o.a. DUO en COA, of dat ze gegevens op de huidige manier blijven uitwisselen. Beide mogelijkheden zijn mogelijk en blijven bestaan. Op dit moment is nog onduidelijk wat de mogelijke kosten zouden zijn als gekozen wordt voor het overstappen naar geautomatiseerde gegevensuitwisseling. Daarom wordt voorgesteld om deze middelen te reserveren in de reserve gemeentefonds.
3. Wet versterking regie volkshuisvesting
De wet Versterking regie volkshuisvesting is een nieuwe taak voor gemeenten. Daarom wordt voorgesteld om deze middelen te reserveren in de reserve, zodat als meer duidelijkheid is over de uitvoeringskosten deze hiermee (deels) gedekt kunnen worden.
4. Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (DU)
Net als voorgaande uitkeringen wordt voorgesteld om deze middelen te reserveren en via een raadsrapportage in te zetten voor deze uitgaven. De procedures Lbv en Lbv-plus (D2) zijn langere trajecten en de uitgaven komen dan ook gespreid over in de tijd.
5. Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE DU)
Net als eerdere uitkeringen de middelen voor CDOKE toevoegen aan het exploitatiebudget voor CDOKE.
6. Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp (DU)
Net zoals bij de CDOKE wordt deze regeling omgezet van een specifieke uitkering naar een decentralisatie uitkering. Om de aanvullende middelen die over 2025 worden ontvangen in 2026 in te kunnen zetten wordt voorgesteld deze te reserveren in de reserve gemeentefonds.

Financiële verwerking decembercirculaire 2025

In onderstaande tabel staat de financiële verwerking van de circulaire, rekening houdende met de voorgestelde mutaties die gestort worden in de reserve gemeentefonds of toegevoegd aan het betreffende exploitatiebudget. Alle overige mutaties volgen de reguliere systematiek van verwerking. In de laatste regel is het effect voor de begrotingssaldi zichtbaar. Hierbij geldt voor 2025 dat het effect wordt bepaald door de saldi 2023 t/m 2025 en wordt verwerkt in het jaarrekeningresultaat 2025.

		(Bedragen x C1)						
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
F	Resultaat circulaire voor verwerking	€ 179.321	€ 516.011	€ 773.088	€ 479.428	€ 382.420	€ 181.385	€ 186.820
C1	Kinderopvang pleegouders			€ -17.804				
C6	Implementatie plateau 2 (DU)			€ -13.304				
D1	Wet versterking regie volkshuisvesting			€ -132.953				
D3	Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (DU)			€ -50.251				
D4	Cap.dec.overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE DU)				€ -5.081			
D5	Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp (DU)			€ -14.137				
	Resultaat circulaire na verwerking			€ 544.639	€ 474.347	€ 382.420	€ 181.385	€ 186.820
	Effect voorgaande jaren verwerken in huidig jaar			€ 695.332				
	Effect circulaire op begrotingsaldo			€ 1.239.971	€ 474.347	€ 382.420	€ 181.385	€ 186.820

Doorkijk begrotingsaldo

Bovenstaande financiële mutaties leiden tot de volgende meerjarige begrotingsaldi, waarbij dealdi na verwerking van de raadsbesluiten van december 2025 het vertrekpunt zijn. Voor 2025 geldt dat de mutatie onderdeel uitmaakt van het rekeningresultaat 2025. Voor 2026 en verder is onderstaande de basis en zullen de bedragen wijzigen door toekomstige raadsbesluiten en daadwerkelijke realisatie. Onderstaandealdi zijn dan ook indicatief.

		(Bedragen x C1)					
		2025	2026	2027	2028	2029	
	Begrotingsaldo						
	Begrotingsaldo t/m raadsbesluiten februari 2026	€ 7.935.262	€ 2.814.993	€ 633.130	€ -3.559.482	€ -3.360.415	
	Effect decembercirculaire na verwerking voorstellen	€ 1.239.971	€ 474.347	€ 382.420	€ 181.385	€ 186.820	
	Indicatief (begrotings)saldo	€ 9.175.233	€ 3.289.340	€ 1.015.550	€ -3.378.097	€ -3.173.595	

8. Communicatie

De inhoud van dit voorstel wordt niet actief uitgedragen. Mochten er naar aanleiding van de openbare behandeling van dit stuk persvragen worden gesteld, dan worden deze in afstemming met de portefeuillehouder beantwoord.

9. Vervolg

Niet van toepassing

10. Bijlagen

Niet van toepassing

Heythuysen, 3 maart 2026

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,
 De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger